

MIÉRT KÜZD A REVIZIONIZMUS?

A zsidó világsajtót újabban sokat foglalkoztatja az a harc, amelyet a Jabotinsky, a zsidó légió megszervezése és a vezetése alatt álló „revizionista” csoport a mai cionista vezetőség ellen folytat. Alábbiakban Arthur Koestler tel-avivi publicista, aki a napokban meglátogatta szerkesztőségünket, tárgyilagos képet óhajt adni a „revizionizmus” programjának lényegesebb pontjairól.

I

A revizionizmus politikai programja a következő gondolatmenetből indul ki:

Palesztinában ma körülbelül 700 000 arab és 160 000 zsidó él. A statisztika tanúsága szerint 25 év folyamán a bennszülött lakosság száma megduplázódik. Hogy tehát a zsidóság egy negyed évszázad leforgása alatt, ha nem is többséget, de legalább a „fifti-fifti” arányt elérje, egymillió új bevándorlót, évenként tehát legalább negyven ezer embert kell az országban elhelyezni. Ez a szám abszolút értékben nem nagy, de ha tekintetbe vesszük, hogy az Észak-amerikai Egyesült Államokban a legnagyobb bevándorlás az ország lakosságának másfél százalékát, míg a fent említett évi bevándorlási szám Palesztina jelenlegi lakosságának öt százalékát tenné ki, és ha tekintetbe vesszük továbbá, hogy Palesztina elhanyagolt földű, kiszipolyozott szegény ország, úgy ráeszmélünk arra, hogy olyan óriási probléma előtt állunk, melyet megoldani nemcsak hallatlanul súlyos feladat, de egyszerűen lehetetlen, matematikailag lehetetlen — az állam segítsége nélkül. A zsidóság még oly csodás erőfeszítéseket tehet, még oly hősiességek áldozatokat hozhat anyagilag és élő emberekben: szélmalomharcú, danaidamunkává válik minden erőlködése, ha az angol fennhatóság nem teremti meg a munkája gyümölcsöztetéséhez nélkülözhetetlen politikai és gazdasági előfeltételeket; ha nem adja fel passzív, helyenként ellenséges magatartását, és nem válik valóban „Kolonisationsregime”-mé. Hogy eme „conditio sine qua non” teljesülése nélkül minden erőlködés hiábavaló, azt bizonyítja — a palesztinai krízis.

Lelkiismeretlen kifogás azt állítani, hogy a krízis oka az 1925. évi nagy bevándorlók hullám volt, „melyet Palesztina nem bír el”. Hiszen a cionizmus célját csakis nagyszabású bevándorlás útján érheti el. A krízisért ezt a tényezőt okolni nem jelent mást, mint magát a cionizmust okolni. A revizionizmus jóval előre megjósolta a krízist, amelynek törvényszerűleg be kellett következnie, mert az angol kormány megbénította a mezőgazdasági kolonizációt, amennyiben a mandátum egyértelmű meghatározásai ellenére (6. pont) nem utalta ki a zsidó kolonizáció számára a megmunkálatlan államföldeket, a lehetetlen agrárszonyok ellenére, nem fogantatosított agrárreformot, a

megmunkálatlan földek elkobzása és a földkereskedők rendelkezésére bocsátása értelmében; mint azt Európa 22 állama és még csak nem is szocialista kormányú állam megtette volt, anélkül, hogy bármiféle mandátum kötelezné bármiféle kolonizáció elősegítésére.

A fiatal zsidó telepítvényeket az igazságtalan és századokkal elmaradt török adószedés változatlan keménységével sújtotta. Nem gátolta meg a földáraknak spekulatív úton előidézett fantasztikus emelkedését, melynek következménye a zsidó földvásárlási intézményeknek évekre kiható eladósodása lett. A krízisnek be kellett következnie, mert az angol kormány megbénította a városi kolonizációt, amennyiben adó- és vámpolitikáját, valamint általános kereskedelmi, tarifa- és közlekedési politikáját a zsidó ipar és a kiviteltre irányuló zsidó kereskedelem követelményeihez nem alkalmazta. És végül megbénította a Palesztina felépítésére mozgósított zsidó tőkét is, amennyiben nem téve eleget állami kötelesegeinek a közoktatás és közegészség terén, a Cionista Szervezet és a Keren Hajeszod voltak kénytelenek eme állami kötelezettségeket magukra vállalni, ahelyett, hogy bevételeiket produktív felépítési feladatokra fordíthatták volna.

A revizionisták politikai követelései a kormánnyal szemben egy szóban foglalhatók össze: „kolonizáló rezsimet” („regime colonisatoire”-t) kívánunk, amint azt a Népszövetség által jóváhagyott palesztinai mandátum előírja... Eme követeléseket név szerint felsorolni túlhaladná e cikk keretét, de nem is szükséges. Mert ezeket a követeléseket, melyeket a revizionisták már évekkal a krízis előtt, a legrözsásabb palesztinai ál-konjunktúra idejében támasztottak, és melyekért annak idején az egész cionista nyilvánosság lehurrogta és kinevette őket, a krízis kitörése óta általánosan és hivatalosan is elismerik, és jogosultságukat ma a cionizmusban senki kétségbe nem vonja. És ez a tény egyik fő oka annak, hogy a „revizionizmus” az utóbbi időben mindenütt és elsősorban Palesztinában olyan gyors népszerűsége telt szert.

A politikai ellentét a revizionisták és a cionista vezetőség között nem is a követelések tartalmában rejlik ma már, hanem eltolódott arra a kérdésre: melyik módszer a legcélravezetőbb a követelések valóra váltásának elérésére. Míg tudniillik a hivatalos irányzat e téren is opportunisták módszernek hódol, és mindig csak a pillanatnyilag könnyebben elérhetőnek biztosításáért küzdve távolabbi célok kerülésével véli a kormánnyal való harmóniát biztosítani: a revizionizmus azt a nézetet vallja, hogy csak szisztematikus, a teljes civilizált világ közvéleményéhez forduló felderítő munkával, követeléseink és jogaink logikusan összefüggő épületének állandó hangsúlyozásával: vagyis a „politikai offenzíva” megkezdésével az egész vonalon, de

főképp Angliában — vagyis a herzli metódus alapján érhet a cionizmus célt. Rosszhiszemű politikai rágalomnak tekintik azonban azt az állítást, hogy „a revizionisták Anglia ellenségei”. A revizionisták, ellenkezőleg, azt a nézetet vallják, hogy a civilizált Anglia, a *Balfour-deklaráció Angliája, nem azonosítható a palesztinai közigazgatás egynéhány nemtörődöm vagy éppen ellenséges hangulatú hivatalnokának magatartásával.* Tény az, hogy az angol közvélemény, de még a hivatalos körök is, nagyon hiányosan vannak informálva a palesztinai eseményekről, amit a revizionizmus szintén a cionista vezetőség hibájául ró föl. Angliát Palesztinával fontos érdekek fűzik össze; *stratégiai és gazdasági* érdekek mindenekelőtt, úgy a gyöngye egyiptomi pozíció ellensúlyozására, mint az Indiába vezető legrövidebb út biztosítására. És pénzügyi érdekek: az angol fiskus bevételi többlete a zsidó bevándorlás következtében a múlt évben meghaladta az egymillió fontot, és hogy ez a jövedelem a zsidó gazdaság fejlődéséhez van kötve, arra bizonyíték az ez évi többletnek a felére csökkenése a zsidó gazdaság krízisének következtében.

Mindeme érdekek hordozója Palesztinában a zsidó *jisuv*. És eme egyetlen európai népréteg sorsától, mely a Közel-Keleten Anglia érdekeit képviseli, függ Anglia hatalmi pozíciója a számára oly fontos Palesztinában. Ez a tény adja meg követeléseink súlyát és ellenértékét a mandatárius hatalommal szemben. Ez a revizionista „politikai offenzívá”-nak fő érve. Emellett összefüggésben is rábukkanunk a párhuzamra a revizionisták és Herzl küzdelmei között: a revizionistákat azzal támadják, hogy követeléseik állandó hangsúlyozásával (bár eme követelések jogosultságát elismerik!) veszélyeztetik a cionizmus nehezen kivívott pozícióját. Ez a gondolatmenet azonos azzal, mely annak idején Herzlnak szemére vetette, hogy az új zsidó haza követelésével, bár elismerik e követelés évezredes jogosultságát, veszélyezteti az európai zsidók oly nehezen kivívott pozícióját... Ha Herzl annak idején nem vállalta volna az „enfant terrible” ódiúmat, ma nem volna sem Balfour-deklaráció, sem a zsidó Palesztina kezdete.

II

A revizionizmus *gazdasági* programjának fő pontjait csak jelszavakban ismertethetjük:

Az 1925. évi külkereskedelmi mérleg 6 millió font passzívumot mutatott. Mivel az importált áruk 60 százaléka Palesztinában elő nem állítható, úgyhogy a jövőben sem számíthatunk behozatalunk lényeges csökkenésére, a zsidó tőke állandó kivándorlására csak egy egyensúlyunk van: gazdaságunk fő súlyát az *exportra* fektetni. Elsősorban természetesen a diaszpóra zsidóságában kell a palesztinai termelés számára piacot találnunk, mert ez propagandával a legkönnyebben érhető el, és mert így a gazdasági céllal párhuzamosan nemzeti célt is szolgálunk. (Gondoljunk csak a palesztinai borokra, csupáncsak ünnepi célokra, eszrog, lulav, narancs, cigaretta, Becalél iparművészeti tárgyak, pászka, legalább a szé-

derre, csokoládé, édességek, déligyümölcsök, februári karfiol stb.) Minden számottevő zsidó jisuvval ellátott országban exportlerakatok létesítendőek; a fő jelszó a „*tocereth haarec legolá!*”

A felépítési munka *finanszírozására* az eddigi szubvenció-politika helyébe a *hitelintézetek* rendszerének kell lépnie, mely a jisuv gazdasági fejlődésének egyes ágait bankszerű, vagyis gazdaságos alapokra fekteti az eddigi „*chaluka-módszer*” helyett. Mindeme hitelintézetek a „*Jewish Colonial Trust*”-ben lesznek összpontosítva. A Jewish Colonial Trust tőkénének kétmillió fontra emelése céljából nagyszabású részvényeladási akció indítandó. A Cionista Szervezetnek kötelessége, hogy apparátusát főképpen eme fináncpropaganda szolgálatába állítsa, mely minden alapgyűjtésnél nagyobb sikerrel kecsegtet, mert *reális ellenértéket — részvényt —* szolgáltat ki. Karöltve eme munkával kell járnia a diaszpórai zsidó tőke mozgósításának, különösen a zsidó *biztosított tőkét* kell „*mündelsicher*” befektetések formájában Palesztinába vonni. A cionista pénzügyi politika eme *racionalizálásának* előfeltétele azonban az egyes gazdasági ágak *rentábilissá tétele*. Ez mindenekelőtt a palesztinai mezőgazdaságra áll. Mezőgazdasági kolonizációnak Palesztinában eddig az extenzív gabonakultúra, önellátás, öfenntartás és önmunka jegyében állott. Ez a rendszer, mely szocialista dogmákból és nem Palesztina földrajzi és gazdasági specifikus adottságaiból, vagyis nem a *realitásból* indul ki, mesterséges módon egy kisszámú csoport részére lehetővé tette idealista álmának kiélését, a cionista eszme, a tömegkolonizáció szempontjából azonban teljesen elégtelennek bizonyult. Palesztina éghajlata, a zsidó munka drága volta a kisigényű és primitív arabokéhoz viszonyítva, a gabonatermelés versenyképtelensége a külföldi, különösen az amerikai konkurenciával szemben, Palesztina ráutaltsága az exportra, a kereskedelmi mérleg javítására és végül a palesztinai föld drágasága, a megmunkálható terület szűk terjedelme: mindeme tényezők, melyek az extenzív gabonakultúrát megnehezítik és tömegkolonizáció szempontjából lehetetlenné teszik, az *intenzív* kerti kultúrára kényszerítik a palesztinai mezőgazdaságot. Ennél a rendszernél az eddigi tíz hold helyett családonként csak 1-5 holdnyi földre van szükség, és amellet magas értékű exporttermékeinél (főképpen korai főzelékek, Egyiptom mintájára) a munkabér nem jut kifejezésre számottevő mértékben. Ennek alapján egy család letelepítése saját földjén 650 fontba kerül csupán az extenzív kolonizációnál szükséges 1500 fonttal szemben. A mezőgazdaság reformja az intenzív kultúra irányában a *Soskin*-féle terv alapján (Soskin a legkiválóbb zsidó szaktudósok egyike, ki már a Herzl-féle El-Arish-expedíción is részt vett) egyike a revizionista gazdasági program legfontosabb pontjainak, tehát egyúttal a cionizmus és a krízis legégetőbb problémáinak egyike.

*

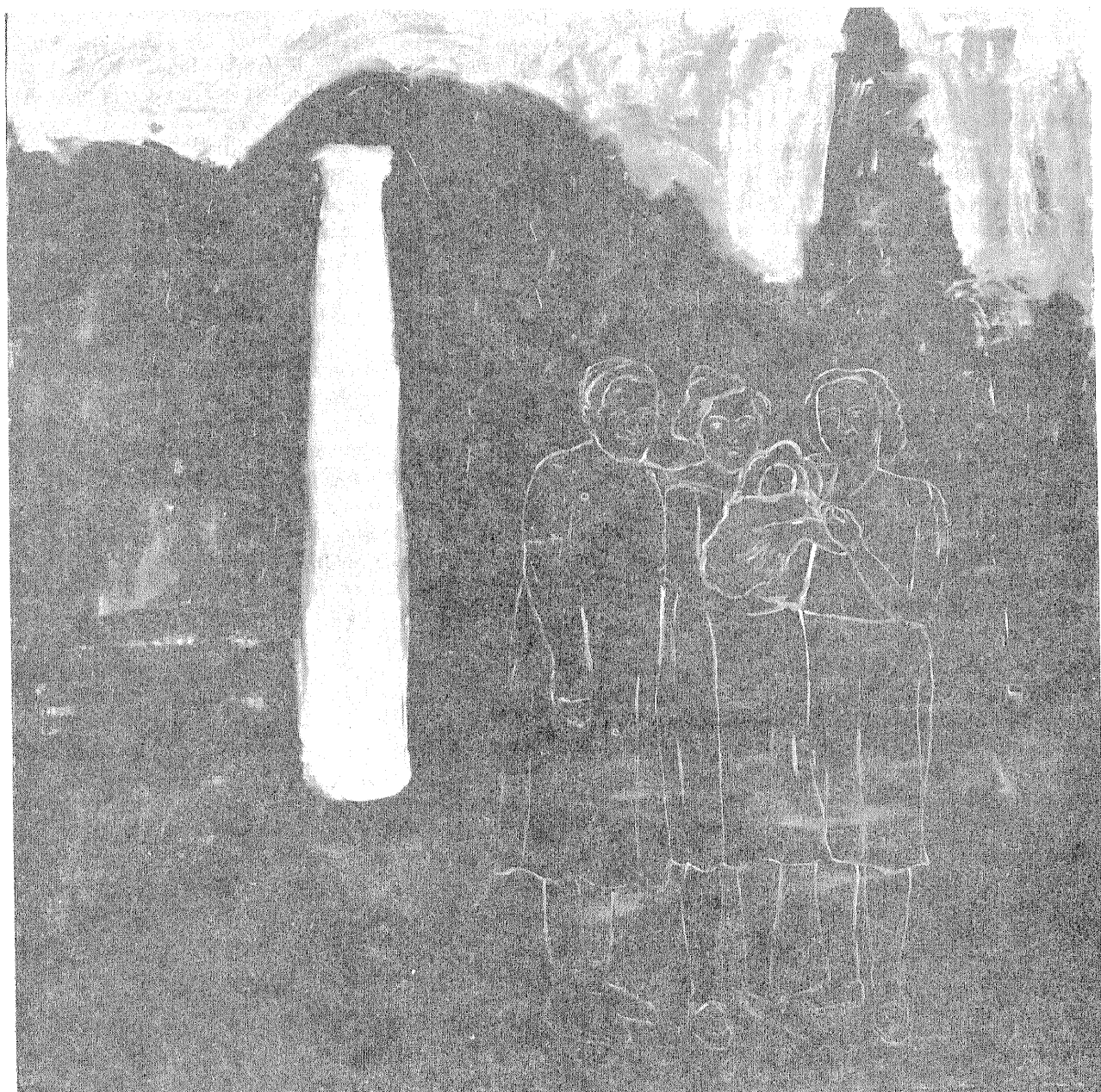
És végül néhány szót a hírhedt légió-problémáról.

Mióta a Palesztina elfoglalásában részt vett zsidó légió leszereltetett. Jabotinsky és a revizionisták fáradhatatlanul követelték helyreállítását; nyugodtan magukra véve ezzel a „militarizmus”, „sovinizmus”, „ökölpolitika” és hasonló jelzők ódiúját. Addig tartott a megbotránkozás és a „nem akarunk zsidó katonát” hangoztatása, míg végül bekövetkezett a palesztinai véderőnek az a bizonyos reformja, mely a zsidókat teljesen kiszorította a palesztinai katonaságból. Erre aztán nem volt se vége, se hossza a felháborodásnak az egész cionista világban; és végül is a „váád haleumi”, a palesztinai zsidóság nemzeti tanácsa, maga követelte a légió helyreállítását — amikor már késő volt. Ezzel aztán a probléma elvileg el is lenne intézve. De a vitatkozásnak, a gúnynak az a tömege, mellyel a revizionizmust illették a légió kérdé-

sében, míg maga Palesztina egyhangúlag igazat nem adott nekik, egyre talán jó volt mégis: hogy ráeszméljünk végre arra, hogy nem elvont szempontokkal, világmegváltási álmokkal, dogmákkal, opportunizmussal és a légüres térben lefolytatott vitákkal fogjuk Palesztinát fölépíteni, hanem csakis egy olyan szintézis alapján, mely mindig összhangban marad azzal az akkorddal, melyet az *Eszme és a Realitás összeesendülése ad.*

Tel-Aviv, 1927.

Megjelent a *Múlt és Jövő*
1927. július-augusztusi számában

Fehér László: 1985